Published and distributed under permit (No. 761), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President. A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX, ЧИСЛО 34. ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., ПЯТНИЦЯ, 11-го ЛЮТОГО, 1921. — VOL. XXIX, No. 34. JERSEY CITY, N. J., FRIDAY, FEBRUARY 11, 1921. THREE CENTS

Іміграційний закон перепав.

КОНГРЕС ЛАДИТЬСЯ УХВАЛИТИ НОВИЙ ЗАКОН ПРО ІМІГРАЦІЮ.

ВАШІНҐТОН, 9. лютого. — Комітет сенату для справ іміґрації видав неприхильну опінію про іміграційний законопроєкт Джансона, котрий мав на цілі здержати іміграцію до Злучених Держав на один рік. В комітеті перепав він 5 голосами проти 4. Упадок законопроєкту тим замітнійший, що його уже ухвалила палата послів.

На місце сего законопроєкту сенат лагодиться предложити другий іміграційний законопроєкт, котрий допускає нових іміґрантів на основі проценту, то значить, з кождої нації буде могти сюди приїхати певне число відповідне до уже тут перебуваючого числа іміґрантів тої нації.

СЕНАТ ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ЗА ВЕЛИКОЮ ФЛЬОТОЮ.

ВАШІНҐТОН, 9. лютого. — Комітет сенату для справ фльоти предложив нині сенатови свою опінію в справі збільшування американської фльоти. Комітет заявляється за тим, щоби Злучені Держави удержували фльоту, котра не має бути гірша від жадної фльоти у світі.

Комітет далі каже, що великі воєнні кораблі ще не перестарілися, та що їх треба дальше будувати.

Наконець, він висказує думку, що розброюванне в теперішню пору, коли ще ні одна европейська ні позаевропейська велика держава не заявилася за зменченням зброєнь, не може приспішити загального мира ані загального розброєння.

З тих причин комітет заявляється проти сенатора Бори, котрий пропонував, щоби дальші зброєння здержати на протяг шістьох місяців.

Через сю ухвалу комітету сенату, справу зменчення фльоти уважають за покінчену. Сподіються, що підойме її назад аж новий президент Гардінґ, в порозумінню з Оклендом Ґеддесом, новим репрезентантом Англії, котрий тепер приїзджає до Америки.

СТРАЙКОВІ ЗАВОРУШЕННЯ В ОЛБАНІ.

ОЛБАНІ, 9. лютого. — Трамваєва компанія Юнайтид Трекшен Ко., котрій 1.200 робітників виповіло страйк два тижні тому назад, нині знов пробувала привернути стріткаровий рух на своїх лініях. З тої причини прийшло до ще поважнійших зоворушень, як учора.

Ґубернатор нюйорського стейту Милер вислав стейтову міліцію на місце страйку і вона два рази уживала оружа, щоби розігнати страйкарів, котрі нападали страйколомів, працюючих при направі пірваних електричних проводів коло трамваєвої шопи в Норт Олбані.

Начальник поліції в місті Трой видав розказ поліції „стріляти, щоби убити".

Підчас бійки межи поліцією та робітниками в місті Олбані ранено кількох робітників. Одного страйколома ранено каменем в голову так тяжко, що його відвезено в поважнім стані до шпиталю.

Стріткарова компанія пробувала привернути рух на стріткарах, але не могла сего зробити через те, що страйкарі перервали в ночи електричні проводи.

До поважних замішань прийшло вчора аж о годині 3-ій по полудни. Віз, наладований страйколомами, котрі направляли електричні проводи, вертав до шопи. З даху сусідного дому надлетів камінь і розбивши шибу у возі, ударив одного страйколома в лице так, що сей впав на місци без памяти. За сим каменем полетіла ціла хмара каміння та цегол. Кидали з усіх домів. Мало не кождий страйколом у возі був поцілений. Поліція стейтова почала стріляти на дахи, але, як показалося пізнійше, не ранила нікого. Стрілянина привернула лад тимчасово.

В якийсь час пізнійше вертав до шопи другий віз зі страйколомами. Знов полетіли цегли і каміння. Сим разом надійшла стейтова міліція і почала стріляти до атакуючих. Другі жовніри зайшли в доми та почали шукати за тими, що кидали каміннє. Тут арештовано трох людий.

Заворушенне в місті Трой почалося в полудне. Компанія пустила в рух один одинокий віз, але його скоро задержали, по перерванню електричних дротів. Як лише віз станув, з усіх усюдів полетіли на нього каміннє та цегли. Кінний полісмен, що стояв коло воза, дістав каменем в голову. Товпа кинулася до страйколомів, але поліція пійшла їй на оборону і давши сальву вистрілів, вратувала страйколомів. Стріляли також сторожі, поставлені компанією для охорони страйколомів. Арештовано одного страйколома.

ЖИДИ ВИСИЛАЮТЬ УЖЕ ЧЕТВЕРТИЙ КОРАБЕЛЬ НА ПОМІЧ ЖИДАМ В РОСІЇ І УКРАЇНІ.

НЮ ЙОРК, 9. лютого. — Нині виїхав звідси корабель Паноля, везучий ладунок запомогових припасів вартости 400.000 долярів, призначений для Жидів на Україні і в Росії. Як каже др. Дубровский, репрезентант все-російського жидівського публичного комітету в Злучених Державах, на кораблі є їда та одіж, призначена для поодиноких осіб в Росії, на суму 200.000 долярів, та ріжні товари вартости других 200.000 долярів, призначені для ріжних організацій для загального розділення в Росії. Паноля се уже четвертий корабель, що виїздить з поміччю для Жидів на Україні та в Росії. Коло 20. лютого відізджає уже пятий корабель.

ПРОДАЖНИЙ ЮНІЙНИЙ ПРОВІДНИК ДІСТАВ 5 ДО 10 ЛІТ ТЮРМИ.

НЮ ЙОРК, 9. лютого. — Суддя найвисшого суду оголосив вчора вирок Робертови Бринделови, бувшому голові нюйорської ради будівельних юній, котрого недавно признано винним в процесі за те, що вимушував від будівляних предприемців великі суми гроший. Кара його має виносити 5 до 10 літ вязниці в тюрмі Сінґ Сінґ з тяжкою працею.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ НА ПОМІЧ РІДНОМУ КРАЄВИ.

ДО УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ І В КАНАДІ.

Поклик в справі помочі українським студентам, що вчаться на вигнанню на чужих університетах в Европі.

(Кореспонденція „Свободи").

Шикаго, Ілл., 8. лютого, 1921.

Велика світова війна скінчена, але не для нас. Сліди страшної війни волочаться за людскостю: голод, холод, нужда, убожество, хороби далі гнетуть і переслідують наш нарід без упину. Земля наша в кіхтях жорстокого ворога. Найчільнійша часть нашого народу, наша молодіж, зупинилась у великій масі поза кордонами рідної землі. Вона не може і не хоче вертати у ярмо. Вона жде поза межами краю на поклик долі докінчити розпочате діло. Значна часть тої молодіжи заміннла книжку за кріс. Вона тепер згуртована в Празі й у Відні, жде на поклик, але не дармує. Коли не може служити свому народови, взялась до науки, аби тим підтримати рівень нашого загалу. Лишена долею без заосмотрення, ледви жиє. Голодна, боса, без надії хотяй би на найменьшу поміч зі сторони рідних в краю. Та молодіж кличе до нас голосом розпуки; підносить благаючу руку — хотяй має певне право жадати від нас тої помочі — яко справедливу заплату за свої терпіння і посвяту. За щиро пролиту кров. Ратуйте — кличе вона, — поможіть, бо гинемо... Майте над нами милосердє!

Отож я підношу голос в імени тої молодіжи, в тій надії, в тім зрозумінню, що я тим способом сповняю свій горожанський обовязок і прошу уклінно увесь український загал, а особливо всіх тих, що розуміють потребу просвіти, науки і безвпинної боротьби за волю, помогти тій молодіжи: перебути той час, поки рішаюча хвиля наново не покличе її до нового життя, до нової посвяти.

В тій цили я подаю проєкт, щоби наші щирі патріоти, як тут в Америці так і в Канаді, оскільки мож, зорґанізувались та обовязалися складати на ту ціль постійні датки.

Гроші прошу посилати просто до Праги на адресу: Dr. Stefan Smal-Stocky, Imperial Hatel, Praha, Czecho-Slovakia, або: Dr. V. Kowal, St. Mary's Hospital, Frankfort Ave, and Palmer St., Philadelphia, Pa., —а мене повідомити про складки, аби я міг час від часу подати в часописях імена і суми жертводавців як для публичної контролі так і для заохоти других.

Зазначу притім, що у мене на ту ціль є готові квітові книжочки, а також золоті емаліовані ґузики на продах по 25 ц. і цельоідові для роздачі даром тим, що зложать жертву на ту ціль. Крім того я маю лісти друковані для збираючих жертви, а також повновласти з підписами зі старого краю. Хто з комітетових хотівби замовити чи то ґузики чи книжочки квітові чи дістати повновласти, най сейчас пише до мене, а я вишлю все те даром. На пересилку і кошти прошу залучити одного доляра. Що лишиться з одного доляра, я сейчас вишлю до старого краю.

Др. Володимир Сіменович.

Адреса:

Dr. Vladimir J. Sieminowicz, 4105 N. Avers Ave., Chicago, Ill.

ГОЛОВНИЙ КАСОВИЙ ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТИ КОМІТЕТУ „ПОМІЧ УКРАЇНІ" В ШИКАГО, ІЛЛ., ВІД ЙОГО ЗАСНОВАННЯ ДО 18. СІЧНЯ 1921 РОКУ.

Приходи:

Др. Вол. Сіменович	$ 100.00
Воробій, А. Романчук, Др. М. Сіменович, Лев Мулик, о. М. Струтинський і Карабін зложили по $10.00. — Разом	60.00
К. Мартинів, М. Польовий, Лесніцький, Н. Батюк, Смояк, Внадик, Цеплий, Андрусів, Гніздар і Н. Е. Динак, зложили по $5.00. — Разом	50.00
Д. Костик	3.00
П. Крупник, Фр. Свободзян, Артифок, Й. Хомяк, Демисик, Д. Бинар, Ф. Куйбіда, І. Щерба, Зофнюк, І. Вавник, М. Мізан, Ф. Бігун, І. Костурка, Марущак, Процюк, К. Зубчіц, В. Шкраба, Залуцький, А. Гаврилів, Яворський, Квасниця, І. Лащук, М. Мацелейко, С. Мурин, І. Сисуляк, А. Н., Н. Н. і Й. Кочан зложили по $2. — Разом	56.00
Р. Волошин, Шостак і А. Семен по $1.50. — Разом	4.50
С. Крупа, П. Білецький, В. Мельник, А. Пастернюк, М. Микитин, І. Пишний, Гніздор, Савчук, А. Горбач, А. Грицин, Мальона, Т. Копадюк, П. Олійник, М. Гавлінський, П. Антонів, Е. Литвин, Барабаш, П. Мица, І. Чорнобас, М. Енджейовський, Р. Лужак, І. Щерба, В. Сенів, Н. Н., Ю. Татарин, Й. Коципець, Мартинчук, А. Волошин, Коцовський, В. Гаєвич, Ю. Лисняк, Г. Лавретюк, М. Білик, П. Мицан, І. Чорномоз, А. Семенів, Костюк, Шеремета, Оленюк, Багрій, Денук, Михнюк, Мотлюк, Клуцьо, А. Кирило, Савчук, Колянковський, Грицин, Левицька, Левчишин і Орділь зложили по $1.00. — Разом	51.00
Ком. Маніф. в Шікаго	800.00
В. Музика	40.00
З віча з Борнсайд, Ілл.	144.00
Від Союза Укр. Жінок	13.80
З Пітсбурґ, Па.	126.00
о. Єзерський	100.00
М. В. Ладан	5.00
Союз Укр. Жінок, відділ 4-тий	72.25
З ман. з Борнсайд	112.41
З Шікаго, Савт Сайд	108.25
З Сісеро	30.00
З віча маніфестаційного	348.00
Лашко, касієр К. П. У. на Ірі передав	190.00
А. Пашук, Філаделфія, Па.	20.00
Беґерак з Белкарис, Саск. Кан.	2.00
Від Громади з Ґері, Інд.	250.00
Громада на Ірі зложила	940.26
Ендлеcграф Компани	200.00
Доб. Вавричук	50.00
Доб. Булка	30.00
Доб. Федак, Едмонтон, Кан.	10.00
Громада в Мілвокі, Віс. зложила через доб. Борсука	166.00
Доб. Ґудзик	25.00
Громада на Ірі зложила з коляди	161.00
Доб. Т. Спасик	2.00
Доб. Д. Натакович	3.00
З представлення на Оклий, передала п-ні Яворська	35.00
З манифестації в Пітсбурґ, Па.	385.68
Доб. М. Ладан з Клівленд, О.	10.00
Зап. Ком при Січи ім. Мазепи в Шікаго, Ілл.	173.75
Тов. Січ в Скрентон, Па.	121.50
Доб. В. Гомей з Ню Віндзор	5.00
Доб. І. Щерба з Шікаго, Ілл.	10.00
Від громади з Борнсайд	155.24
А. Дирко, Едмонтон, Кан.	10.00
Доб. А. Вельний	5.00
Н. Н. з Ню Бурґ	5.00
З посилки до Італії осталося	2.20
Від громади з Гемонд, Інд.	243.60
Від громади з Борнсайд, доб. Небор передав	229.85
Від громади з Лянсінґ передали: доб. Калушка і Ладісяцький	152.00
Разом приходу було	$5.813.49

Розходи:

До Праги вислано	$ 781.95
До Львова на інтернованих вислано	404.75
За чищенне і дісенфекціованне зібраних річий	12.95
Ріжні телеграми до Вашінгтону, Канади і т. п.	24.05
За чищенне і дісенфекціованне зірбаних убрань	130.71
Кошти перевозу 5-ох пак одежі до Львова	490.75
Цельоідові ґузики	150.00
До Самаританської Секції Г. К. у Львові вислано	444.26
До української дипльоматичної місії у Відни вислано	1.500.00
аЗвдаток на пересилку річий до краю	50.00
За чищенне убрань заплачено	2.36
Марки	3.28
„Україні" заплачено за податкові книжочки	95.00
За два тисячі ґузиків по 25 цнт. один, заплачено	500.00
Секретар	100.00
До Італії на полонених Українців	158.80
На організацію Укр. Амер. К., котрий помагає на В. Україні	300.00
На сироти в Галичині	70.00
За проєкти на грамоту	15.00
Друки і коверти	11.00
За зміну бонду	5.25
До У. Г. К. у Львові	400.00
До Праги, вислано	163.38
Разом розходу було	$5.813.49

Отсим заявляю, що як на приходи так на розходи я маю посвідки, які кождий може переглянути.

Всім жертводавцям складаю щиру подяку.

Др. В. Сіменович, голова бувщого комітету „Поміч Україні".

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В РАЧЕСТЕР, Н. Й., НА ПОМІЧ РІДНОМУ КРАЄВИ.

Рачестер, Н. Й., 8. лютого, 1921.

Центральний Ратунковий Комітет, завязаний зі всіх Братств і Товариств в Рачестер, Н. Й., зібрав невелику суму, яку зложили отсі Братства і Товариства і добродії:

Братство св. Йосафата, від. 217 У. Н. С.	$50.00
Тов. „Вільні Козаки", від. 316 У. Н. С.	50.00
Парохія зі збірки в церкві	30.55
Читальня „Просвіти" ім. Івана Франка	30.00
Просвітний Кружок	25.00
Від Федерації	10.00

Делеґати від Братств і Товариств: о. Александер Ротко, Михайло Бінашевський по 10 дол.; Іван Пастущин, І. Кісіль, В. Луцишин, С. Сверида, Я. Пригода, М. Стрілець, І. Дмитрук, М. Рудий, Г. Кіндюк по 5 дол.; В. Пукни 3 дол.; Д. Мацьковський, І. Мойка, Т. Кучмій, Д. Братусь, К. Шевчук, Н. Швець по 2 дол.; М. Косьців, 3 дол.; А. Петрів, А. Мельник, Заяць, П. Гринів, Д. Скороход, В. Федоків, Гарасимчук по 1 дол.; Члени Бр. св. Йосафата, від. 217: Никола Мурашко 10 дол.; Н. Паснак, Т. Червоняк, М. Кузь, І. Теребушка, В. Скробач, М. Галушка, М. Мостовий по 5 дол.; Т. Росоловський, П. Билей, григорій Папірка, І. Ковтун, А. Гривняк, Д. Мацьковський, Л. Курець, Гр. Кучмій по 2 дол.; Н. Грицак, Т. Шеремета, І. Цимбаліста, В. Билей, М. Василишин, С. Решітник, Д. Билей, К. Готра, В. Скроба, І. Олійник, І. Тіцький, Гр. Тихий по 1 долярови.

Збірка побічна: М. Галушка, Н. Меґмет по 1 дол.; Н. Мельник, І. Олійник по 50 ц. Тепер жертви з коляди на руки партії, котра колядувала на Вест Евня, зложили: І. Дмитрук і Д. Братусь 15.60. З міста коляда: М. Біношевський і Ковтун Петро зложили 78.00, Шалата, Никола Швець і Пригода зложили 17.00. Добровільних жертв 2.50; Василь Луцишин зложив з маніфестаційного дня що остало 10.74; Никола Швець з Кружка, що остало з віча 8.25. **Разом всіх гроший зібрано до 1. лютого $540.55. З того вислано до Українського Горожанського Комітету у Львові $355.00, до Югославії $25.00, до Відня $25.00; разом $405.00; оплата висилки гроший $6.00. В касієра остає $129.55.**

Екзекутива Центр. Комітету дякує усім жертводавцям, що сповнили свій патріотичний і милосерний учинок і причинилися жертвою бідним нашим Браттям. Проситься тих, котрі не дали, щоби прийшли з помочию старому краєви як найскорше. Робота не устає; Комітет працює далі; Товариство „Боян" ім. Лисенка готує концерт в память Тараса Шевченка на 19-ого марта, 1921. Ухвалено також давати представлення і т. д.

ЗА УКЗЕКУТИВУ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ:

Дм. Братусь, предс.
Мих. Біношевський, касієр.
Конст. Шевчук, секр.

ЖЕРТВА ПОЛЬСЬКИХ РОЗБОЇВ.

АНТІН ЯЄЧНИК ПОМЕР.

(З львівського дневника „Впеpед" з 18. січня 1921).

Зі Станиславова наспіла до нас в неділю сумна вістка. Товариш **Антін Яєчник,** зелізничник, член української соціял-демократичної партії,—помер!

Серце стиснулося на цю вістку. Бо імя померщого народнього мученика добре відоме не тільки у нас, але далеко поза границями нашого краю, ізза останнього великого процесу, що відбувся в Станиславові.

Тов. Яєчника і двох инших, а саме тт. Евстаха Оліярника та Івана Багрія, обжаловано о злочини, за які на саму їх згадку кров стинається в жилах. Провокатори обжалували їх ні менше ні більше тільки о те, що вони в звірський спосіб знущалися над полоненими польськими жовнірами, живцем здирали з них шкіру, вилуплювали очі, витинали полові органи і т.п.

Їх разом посаджено в тюрму. Іван Багрій помер в тюрмі з побоїв дня 8. лютого 1920, Оліярника випущено для браку доказів, а Яєчник, як головний виновник, станув під суд.

Та судова розправа, що відбулася в днях 13. і 23. грудня м. р. в Станиславові, виказала, що це обвинувачення — чиста видумка злобних шовіністів.

По переведеній розправі, суд одноголосно узнав покійного невинним та сейчас випустив його на волю.

Та не довелося покійному зазнати тої „волі"! З відбитим в тюрмі нирками, по чотирнайцятьмісячних муках по ріжних тюрмах, він випущений дня 23. грудня до дому, зараз поклався до ліжка з якого більше не став.

Довга тюрма зломила його тіло. Полишив незабезпечену жінку й дитину, а сам перенісся там, „де вість болізни"...

Покійний товариш поклав для свого народу чималі заслуги. В найбільше гарячий час для нашого народу, в добі, коли треба було станути отверто до боротьби за його права, він, далекий від національного шовінізму, станув на службу свойому народови та совісно сповняв те, що наказував йому обовязок.

І за совісне сповнювання обовязку, постигла його з рук шовіністичних противників люта кара.

Впала ще одна жертва, — жертва, яка на картах маритирольоґії нашого поневоленого народу буде записана золотими буквами.

Честь Тобі! Товаришу! Твоя память остане серед нас на довго довго!

Німці годяться дати аліянтам 55 біліонів зол. марок.

КАЖУТЬ, ЩО ОКОЛО 25 БІЛІОНІВ ДАЛИ ВЖЕ В КОРАБЛЯХ І ПРОДУКТАХ, А РЕШТУ ДАДУТЬ ПОЗИЧКОЮ.

БЕРЛІН, 9. лютого. — Державні урядовці в Берліні тепер розвідуються про погляди дипльоматичних представників аліянтських держав у справі німецького предложення заплатити в потівці 55 біліонів золотих марок відшкодовання аліянтам.

Німці вважають, що яку половину тої суми вони вже заплатили, віддавши аліянтам кораблі, каблеґрами, зелізничий матеріял, а також уголь, фарби й інші продукти, які вже доставили аліянтам від часу підписання мирового договору.

Решту Німці хотіли би заплатити через затягненнє позички в аліянтів на сю ціль, яку сплачували би ратами протягом 30 літ.

Вони числять, що таку позичку дістали би в Злучених Державах.

Діти робітників в Росії голодують в Советських Захоронках.

ЗВІТИ З 30 ҐУБЕРНІЙ ПОКАЗУЮТЬ, ЩО РОБІТНИЧІ ДІТИ СКРІЗ ПРОПАДАЮТЬ З ГОЛОДУ.

БЕРЛІН, 9. лютого. (Спеціяльна телеграма до „Шикаґо Трибюн"). — Звіти, які прислали урядові советські захоронки робітничих дітий з 30 ґуберній в Росії, показують, що голод в тих захоронках є далеко більший ніж був колинебудь передтим.

Лише три звіти про захоронки дітий робітників є вдоволяючі. Звіти з решти 27 ґуберній є повні покликів до советського уряду о ратунок, щоби спасти життє голодуючих дітий.

Власти в областях Новгорода пишуть, що „діти в захоронках голодують".

В сусідних околицях, як пишеться у звіті, „цілі родини робітників вимерли з голоду, а особливо діти", та що більше робітничих дітий не можна приняти до захоронки, бо нема ані хліба ані іншої поживи.

Советські власти з ґубернії вятської сповіщають, що там такі прикрі відносини, що „діти мусять красти, чого їм потрібно".

З Калуґи доносять, що діти голодують в советських захоронках.

З Москви повідомляють, що відживлюванне робітничих дітий в советських захоронках зовсім не є вистарчаюче.

Звіти кажуть, що ледви одробина поживи прийде до діточих захоронок, зараз її всякі люди загарбують, а се показує, як нещасною є система націоналізації (удержавнення) усіх установ суспільного життя в Росії.

Большевики убили зелізничий рух в Росії.

НА 31 ЗЕЛІЗНИЧИХ ЛІНІЯХ СЬОГОДНЯ ВЖЕ НЕМАЄ ЖАДНОГО РУХУ.

ВАШИНҐТОН, Д. К., 9. лютого. — Недостача угля в советській Росії є така страшна, як сповіщають рапорти до державного департаменту, що всякий рух здержано на 19 головних зелізничих лініях і на 12 бічних лініях. Заголм на 31 зелізничих лініях тепер вже немає в Росії жадного руху, з виїмкою для випадкових потреб.

АДРЕСА ПРЕДСІДАТЕЛЯ У. Н. СОЮЗА.

Подається до відома інтересованим, що адреса головного предсідателя У. Н. Союза є слідуюча:

SIMON YADLOVSKY,
Box 53. Jersey City, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES.		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75
By mail, Prepaid.		Почтою, оплачено.	

За кожду зміну адреса платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.
Телефон гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

Передплату найліпше висилати на почтовий або експресовий моні-ордер, який належить залучити до листа, оставляючи собі відтинок як посвідку. Такого листа не треба реджіструвати а вистарчить 2-центова марка. Пересилаючи паперові гроші, треба конечно такий лист зареджіструвати. Пересилаючи почтові марки замісць гроший, треба їх добре обвинути в папір, щоби у вохкі дні не злiпились в дорозі.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order, а не банкнотами. При виміні числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.
Всі листи адресувати:
"SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ!

ОРГАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ СТАРОМУ КРАЄВИ!

ВІДСИЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕЙЧАС, І РАТУЙТЕ ГОЛОДНИХ, ХОРИХ, ВДІВ І СИРІТ!

ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА ЧЕРЕЗ ГАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАТУНКУ РІДНОГО КРАЮ!

СУД ПЕРЕД СУДОМ НАРОДА.

Вже четвертий рік тягнеся справа Мунея, котрої не можна інакше назвати як чорним пятном на американськім судівництві.

Дня 22. липня 1916. року підчас походу за воєнним приготованнєм („приперεднес перейд") у місті Сен Франциско вибухла серед машеруючих рядів пекольна машина, вбиваючи на місци кілька осіб та ранячи тяжко кільканайцять. Як виновника сего злочину арештовано Тому Дж. Мунея, робітничого проводира, та його жінку, котра також брала живу участь в робітничім русі. На основі зізнань свідків, котрі зізнали, що бачили обжалованого коло місця випадку, обжалованих засуджено на кару смерти. Однак дуже скоро почало показуватися, що обжалованнє опирається на дуже хитких підставах. Один свідок державного прокуратора за другим признавався не лише до того, що він зізнав фалшиво, але й до того, що до фалшивих зізнань намовили його люди, котрі стояли близько уряду державного прокуратора, котрий провадив слідство та обжаловував. Показалося, що ціле обжалованнє робітничих лідерів було каригідним фабрикатом місцевої палати торговлі, ділаючої в порозумінню зі самою прокураторією держави. Під натиском публичної опінії Тому Мунея помилувано на досмертну вязницю.

Який місяць тому полісмен Генд, котрий збирав докази проти Мунея, зізнав, що ціле слідство було одним великим обманом та що більшість свідків була вивчена, як зізнавати. Наконець з усіх свідків лишився лише один, котрий обставав при своїх зізнаннях на суді. І ось учора і сей свідок змінив свої зізнання і заявив, що він присягав фалшиво, та що до фалшивих зізнань просто примусив його Фикерт, прокуратор в Сен Франциско.

Щоб не говорили тепер на свою оборону державні прокуратори, судді та поліція, факт остане фактом, що сеї галузи уряду, котра повинна бути заборолом проти всякого переслідування слабого сильними, бідних богатими, ужито якраз на те, щоби переслідувати невинних. Американський суд власним поступованнем підорвав довіря до себе так сильно, що богато йому треба тепер працювати, щоби назад його собі привернути. А привернути може його не самим випущеннем на волю Томи Мунея, але викриттем тих, що кидали бомбу, та покараннем тих, що викривлювали дорогу справедливости для своїх особистих та клясових цілий.

НЕВДАЧА ПІЛСУДСЬКОГО В ПАРИЖІ.

Президент польської республіки, маршалок Йосиф Пілсудський, їздив до Парижа з великою парадою на поклони перед французьким урядом і перед французькими банкирами, просити їх о поміч для Польщі.

Старий Клемансо обіцяв був польській шляхті історичну Польщу, яку тепер признали московські большевики і ніхто більше, але нема кому ані чим її ронувати. Отже в біді Пілсудський вибрався до Парижа.

Там хотів військової помочі, гроший і торговельної обміни.

Французи є нарід чутливий, але найбільше, як хто від них хоче гроший. Вони певно сказали надутому маршалкови, що вони вже мають досвід з таким бизнесом, бо позичили 30 білíонів франків не такій державі як Польща але величезній, могучій і богатій Росії, а що з того? Бонди є, але ніхто не платить ні проценту ні капіталу. Пілсудський зараз виїхав з галицькою нафтою. Але й камфіною вже Французів не піддурив, бо вони йому сказали, що то чужа річ, а як він може платити чужим добром? Французи бачать, що Росія не може платити своїм добром, то як вони можуть датись піддурити, що Польща зможе платити українською нафтою з Борислава? Вони сказали Пілсудському, що мировий договір Польщі Галичини не признав; що Галичини вона не удержить при собі, отже як може казати, що буде платити галицькою нафтою? Для-того справу позички для Польщі покинено.

Справа військової помочі для Польщі виглядала Французам дивна, бож бачать вони, що Польща мириться з Росією, а як і не помириться, то годі числити на польську побіду на сході, а впрочім і з такої побіди нікому жадного хісна не було би. Отже і для польської війни у Франції вже нема інтересу.

Торговельна обміна то вже інший бизнес. Франція дістає з Німеччини товари, але Французи їх не хотять. Тому радо виміняли би їх в Польщі за сирівці. Але чи Польща їх має і чи може доставити? Обіцяти можна і легко і навіть є річчю чемною, але виконати обіцянку то вже друга річ. Французи дійсно дали би Польщі німецькі товари в обміну, але Польща не має нічого на обміну. І в тім ціла трагедія.

Значить, Пілсудський приїхав з парадою і старопольською фумою до Парижа, а відїхав з нічим.

Се, кажуть, зашкодить йому у Варшаві, бо там його політичні противники використають його невдачу проти нього.

Можливо, що вони й приготовили йому сесю поїздку і сю невдачу.

Може шляхта візьме верх, бож Пілсудський шляхті службу відслужив і може відійти. Тепер може собі шляхта і короля посадити і до Москалів залицятись, аби підпирали їх „крулевство", але і се-ж була-б хвилева політична гра.

Польща економічно є знищена заборчою війною і ніхто її не схоче ратувати ані тримати її штучних границь, а сама вона сього зробити не всилі.

ЩО БУДЕ З ГАЛИЧИНОЮ?

(Надіслана стаття).

III.

Чи можлива злука вже сегодня?

Така є засада Галичан і взагалі всіх політично зрілих Українців. Але ба! Ми всі хочемо такої злуки цілої України, але тимчасом се не легко перевести. На великій Вкраїні засіли московсько-жидівські большевики, в Галичині Ляхи, на Буковині Румуни і т. д. Нема надії на те, щоби на великій Україні скоро настала корисна зміна, лад і спокій. Як там буде скоро яка зміна, то мабуть на гірше: прийде може який новий царист в роді Денікина чи Врангля та й скасує навіть пусту назву „Українська Республика". Українські повстанці знов будуть з ним воювати, будуть розбирати зелізничі шини, нападати на транспорти і т.д. Але, як практика вже показала, самі вони не потрафлять збудувати української держави. І так буде там довго ще, може кілька літ. Так є там вже четвертий рік. Київ змінив за той час 18 разів володаря! Чиж не може бути так ще що найменше через дальші чотири літа? Ну, і як ту переводити злуку? З ким? Де є держава, де правительство, де армія? Де є та постійна державна особа, з котрою має бути злука? Все там клекоче, наче лява в гирлі вулькана, і зміняєсь що кілька тижнів чи місяців. Лучитись з таким необчислимим вульканом, значить кинутись коміть головою в ту кипучу ляву, в ту чорторию. Бог зна, що з того вулькану може вийти: може вийти єще царат і „неділима Росія"; може федерація між Україною і Росією, а може і повна самостійність України. **Для Галичини аж тоді буде час заявлятись остаточно про злуку і про її форму, як на великій Україні вияснится положенне і як там буде якийсь постійний лад.**

Чи не лучитись Галичині з „радянською" Україною?

Дехто з американських Українців скаже на то: „та є радянська Україна! чому не лучитись з нею?!" — Та ба! в тім то й сук, то ся **„радянська українська республика" істнує лише в горячковій фантазії деяких американських Українців,** що то наче ті діти вірять в то, що вони раді би бачити в дійсности, але чого нема в реальнім світі. Замість того є лише московсько-жидівська губернія, що називаєсь наче на наругу „укр. радянська республика"; наче справді на кпи — бо ані вона „республика", ані „українська" ані „радянська"! Був же там провідник українських комуністів Винниченко, ще й других закликав їхати за ним у западню. Другі, більш холодно думаючі люде, згори сказали, що з його їзди вийде великий пшик. Бож се ясне, що румунсько - жидівсько - московський приблуда Раковский та така сама його компанія московсько-жидівських „комісарів" не випустять України з своїх лабет добровільно. За ласий се кусок, аби так легко його покидати. Але Винниченко не повірив, аж змірив. Так само ті американські Українці, котрі бачать — наче хорий в горячці — те, чого нема. Для них найкраще було би поїхати на Вкраїну та посмакувати московсько-большевицької „чрезвичайки" (а за їх широкі писки вони її певно не минули-б!). Тоді вони і десятому заказувалиби лучитись з **такою** ніби-Україною і **такою** ніби-републикою.

Де є та сила, щоби вирвати Галичину з рук Польщі?

Зрештою ще одно: навіть, якби і замкнути очи на ту всю нікчемну комедію, яку грають жидівсько-московські большевики з Україною, то де є та сила, котрою можна би вирвати Галичину з лабет Польщи та віддати її в лабети Раковському?! — Большевики теї сили не мають, бо Польща, хоч яка паршива, а таки набила їх. Але приймім навіть, що большевики набють Польщу. То й тоді Галичина не прийде до большевії, а то тому, бо **антанта не дасть її.** Галичина се часть бувшої Австрії і яко така — згідно з договоромаи в Версалю, Сен Жермен і Спа — є добичею антанти, якою антанта має щойно розпорядити. Чи думаєте, панове-большевики, що антанта то українські попи, котрих вам так легко файтувати? Ой ні! антанта то таки сила і то велика сила — хоч, що правда, не крикліва, але могуча. Того, що до неї належить, антанта не дасть рушити. А як большевики то рушать, то антанта відбере від них. Тим більше, що Галичина се одинокий мур між большевією а осередною Европою. Сего муру антанта недопустить скасувати. Се-ж ясне. Тому й шкода про се балакати та бавитись великими словами і фантазіями примітивних мозків.

Хто буде рішати про Галичину?

Одинокою силою, що може **реально і на постійне** розвязати справу Галичини, таки — виходить — є лише антанта. Вона є сегодня міжнародним властителем Галичини. (Властиво є ним український нарід, але він сегодня є побіджений, хоч **не покорений,** і сегодня він не має сили перепертти своєї волі і свого права!). Як міжнародний посідач Галичини антанта має рішити, що має бути з Галичиною. Повстання в Галичині, божевільні звірства Ляхів та вперті протести українського галицького правительства в Лондоні, Парижі, Женеві і т. д. переконують антанту, що Галичини не можна лишити при Польщи, бо звідтам виходила би вічна небезпека повстань і воєн. У власнім інтересі антанта мусить щось з тим зробити.

І одиноко антанта може примусити Польщу покинути Галичину, а то натиском фінансово-господарським. Сегодня за одного доляра дістане 900 польських марок. Се значить: польська валюта нічого не варта. А чому? Бо Польща має страшні довги, які поробила на війну з Галичанами і большевиками. Щоби платити войско, Польща друкує без опамятання марки (польські гроші). А чим більше друкує, тим менше люде мають довіря до польських гроший. За границею Польща не може абсолютно тим сміттєм платити, бо ніхто нічого за него не дасть. Тому Польща шукає позичок по цілім світі. Америка — приміром — сказала, що не дасть, доки Польща не цофнеся за лінію Курзона-Полка т. є. доки не опорожнить Галичини. А чому так? Бо американські капіталісти (з Вол стріт в Ню Йорку) не вірять, аби Польща могла встоятися, як буде вічно воювати та як буде мати такі болячки, як Галичина. Вони вірять тільки в етнографічну Польщу і тільки такій дадуть позичку. Ось таким фінансовим натиском антанта може легко примусити Польщу покоритись її розказови і покинути Галичину.

Який є плян антанти?

Первісний плян антанти був прилучити Галичину до Росії. Така була умова між царем, а потім Керенським, а антантою. Але як в Москві заволодів Ленін, тоді антанта рішила дати тимчасом Галичину під „опіку" Польщи. Значить: **большевизм в Росії є причиною, для чого антанта дала наш край в руки Ляхам** — на час, доки большевики не впадуть. Тимчасом Ляхи зачали в Галичині варварську господарку, а в Росії далі вариться без вигляду на скорий конець. Антанта зміркувала, що з того вийде лихо і рішилась відібрати Галичину спід польської „опіки". Але разом з тим треба їй рішитись, кому віддати потім управу Галичини?

Що до того є три можливости:

1) **Повна невтралізація Галичини і відданнє її під управу мішаної міжнародної комісії**— так як се було довгий час з Кретою. При такій міжнародній комісії були би представники місцевого населення та бувби краєвий сойм, опертий на загальнім і рівнім виборчім праві, для видавання законів і для ухвалювання краєвого буджету. Така провізорія моглаби тревати доси, доки Росія і Україна не успокоїлибися, а тоді плебісцит (голосованнє усіх) рішив би, чи Галичина хоче лучитись з Україною або Росією чи ні.

2) **Невтралізація Галичини і відданнє її тимчасом під заряд Чехії або иншої держави** — на таких самих засадах самоуправи, як в горі під 1), та з плебісцитом по якімось часі. Се властиво то саме, що було під 1), тільки, що замісць міжнародної комісії є одна державна, яко мандатор.

3) **Невтралізація Галичини під власним її правительством, яке малоби бути щойно утворене з усіх народів заселюючих Східну Галичину,** а над котрим надзір малаби комісія антанти або одна держава (Чехія чи инша).

4) **Відданнє Галичини назад в руки українського правительства Національної Ради** — очевидно знов під надзором комісії антанти або одної держави (Чехії чи иншої) — до якогось часу. — Вкінци

5) **Федерація Галичини з Чехо-Словаччиною на засаді повної самоуправи Галичини**—і то також на час, аж до плебісциту. При такій федерації Галичина мала би окремий сойм, окреме правительство, свої закони, скарб, армію, прапори, окреме горожанство і т. д.—значить: була би окремою державою, подібно як була Угорщина при Австрії.

Що нам найкориснійше?

Очевидно, що найкрасшою для нас була би можливість четверта, а добрими є також можливости 3 і 5, бо в всіх тих случаях має Галичина своє правительство і свою армію. Є отже суверенною державою. Але і можливости 1 і 2 — хоч там нема свого правительства, але є свій сойм! — є о. ціле небо ліпші, чим ляцька або московська господарка.

Дехто може скаже: „а що нам антанта має накидати якусь комісію чи опікуна чи федерацію?" — Се правда! Але ще більша правда те, що ми не маємо сили зробити те, що самі хочемо та що ліпша спілка хочби з чортом, аби не з Ляхом. Коби лише вирвати край з ляцьких пазурів, а не дати знов в московські пазурі! Коби лише нарід раз віддихнув свобідно і мав раз вже спокій і лад в краю, аби міг загоїти свої рани, працювати і орґанізуватись — а там не треба буде боятись за будучину його! Галицький нарід вже дав і за мира і за війни тисячі доказів, що вміє горнутись до просвіти, поступу і орґанізації. Се чесний, трудячий нарід, що в найтяжших обставинах розвивався. Він докаже чудес, як тільки буде мати свободу. А ставувши сам твердо на ноги, він поможе і великій Україні.

РЕВОЛЮЦІОНЕРИ ЧИ ХУЛІҐАНИ?

В Ню Йорку появилася дуже цікава московська большевицька книжка. Так як українські большевики, занадто заняті лайкою, не мали часу донести про її появу, то ми се зробимо самі, будучи твердо переконаними, що і большевицька книжка може дечого навчити.

Ся книжка називається: **1921 — Настольний Советський Календарь — Календарь Революции — Русско-Американский Справочник с Иллюстрациями — Издательство „Новий Интернаціонал" — Ню Йорк.**

Отже се є советський календар, виданий видавничою спілкою „Новий Інтернаціонал" в Ню Йорку. Календар виразно зазначує свою марку: він називає себе советським, потім дає ще один наголовок і називає себе революційним (щоби хто не підозрівав, що він советський, але контр-революційний?) Він друкований офіціяльною правописею, заведеною советським правительством. В ньому церковний календар називається попівським календарем (хоч він себе не називає комісарським, але советським календарем). В сьому подані всі уряди советської Росії, ріжні образки Леніна, Троцького і других советських комісарів. Словом, се урядовий календар російських советів, котрому до урядовости бракує хиба потвердження советського уряду, але недостачу сего можна легко зрозуміти, коли зважиться, що він появився в Америці.

Одна, неділима Росія та Україна.

Для українського читача цікава є стаття під наголовком „Ґеоґрафічний і етноґрафічний начерк Росії". Яке-ж відношеннє російських большевиків до українського народа? На скільки правдиві їх заяви про оборону прав самоозначення для всіх народів, не виключаючи українського?

Ціла стаття пише про одну, неділиму Росію. Вона з жалем згадує про ті провінції, котрі Росія втратила через війну з Німцями, Фінляндією, Польщею, Україною та другими народами. Вона з жалем говорить про те, що наслідком берестейського договору Росія стратила 27% загальної скількости своєї землі, 37% засівної землі, 26% зелізниць, 75% угля та 73% стали. І вона з радостю говорить про те, як велика та богата українська земля прилучилася назад до Росії, після упадку Петлюри. Те саме відношеннє до Литви, Лотви, Фінляндії. Тут говориться про російську імперію російських царів, як щось великого, як щось святого, котре треба удержати за всяку ціну, не зважаючи на волю народів. Одна лише воля російського народа має рішати про те, чи належати Українцям, Фінляндцям, Лотишам, Литовцям і другим до Росії. Воля російського народа се воля хазяїна, се воля господара, котрій мають повинуватися слуги, другі народи — слуги Москви.

Так пишуть ті, що себе називають інтернаціоналістами, що себе називають революціонерами, що голосять світови закиненнє національних аспірацій та стремлінь. Становище те саме, яке занимали давнійше другі „собирателі русской земли", російські царі, їх генерали і їх опричники. Становище те саме, яке займав Колчак, яке займав Денікін, яке займав Врангель. В справі націоналізму, московські інтернаціоналісти такі саме вірні своїм заявам оборони засади самоозначення народів, як Вилсон був вірний своїм 14 пунктам. У відношенню до немосковських народів Росії московські „інтернаціоналісти" такі саме імперіялісти, як Ллойд Джордж у відношенню до Ірляндії або Індії.

Велика російська імперія та економічний інтерес.

Коли большевицький календар згадує, що через брест-литовський мир Росія стратила 27% всеї землі, 37% засівної землі, 75% вугля та 73% стали, то за се ми мусимо бути йому вдячні. Се показує, чому Москалі побиваються за свободу народів на далекій Ірляндії, а не дають свободи тим народам, котрим можуть дати, котрі находяться в них під боком. Справа ясна і її уже не треба вияснювати. Москалі тому голосять, а не переводять визволення України зпід національного гнету, що в них є на те економічний інтерес. Сей самий економічний, господарський, матеріяльний, грошевий, маєтковий інтерес, котрий піпхнув Англію на будову її кольоніяльної імперії, що пхав Німеччину на завойованнє світа, що каже Польщі іти на завойованнє українських нафтових теренів, спонукує також Росію воювати за богату українську землю, без огляду на те, чи український народ хоче належати до Росії, чи ні.

І коли „советський календар" говорить про боротьбу Денікіна, Колчака і Врангля як про боротьбу чорного імперіялістичного інтернаціоналу проти революції, то ми знаємо, що в данім случаю був не один, але два імперіялізми, що те, що большевики називають революцією, є нічим инчим, лише чистої води московським імперіялізмом. Денікін та Врангель з своєю бандою помічників західно-европейських імперіялістів мали таке саме право бути на українській землі, як Брусілов, Троцький та Раковський. Український народ не просив ні одних ні других, бо і одні і другі прийшли на Україну для наживи, для визиску українського мужика і українського робітника. Що за Вранглем та Денікіном стоїть стара буржуазія Англії та Франції, а за Раковським новонароджена буржуазія Росії, се становить всю ріжницю для них, але се не становить великої ріжниці для українського селянина та робітника.

Большевики чи чорносотенці?

Та сего всего, що досі сказано, можна було сподіватися. Про се говорилося, про се писалося вже не мало. Провідник українських большевиків Володимир Винниченко сам нераз показував, що інтерес російських большевиків на Україні не визваляти український народ з національної та суспільної неволі, але передовсім „викачувати", себто випомповувати, висисати, витягати, з України як мога, найбільше добра даром, без заплати, без віддачі в заміну другого добра, словом експльоатувати, визискувати.

Сего міг сподіватися кождий, хто знає щонебудь про соціялістичну науку, котрої першою основою є теорія, що основою всіх великих історичних рухів являється економічний інтерес.

Зате в советськім календари є один уступ, котрий показує, що російські большевики мають навіть такі прикмети, яких по них не сподіватися. В тій самій статті говориться про племінний склад населення Росії. Тут кажеться, що племінний склад Росії такий:

„Русские составляют 65% всего насел.

Тюрко-татари	11%	„	„
Фини	4%	„	„
Евреи	4%	„	„
Литовци	2%	„	„
Прочие	14%	„	„

Русские составляют большую часть населення Европейской России и Сибири... Русские разделяются на великороссов, малороссов (украинцев) и белороссов".

Цитується отсей уступ дослівно в московській мові, щоби читачі могли самі пізнати,

чим ріжняться московські большевики від московських хуліганів та чорної сотні. Очевидно, де ходить о перехитрення „хитрого хахла", як приміром на зізді буцімто українських советів, там і самий Раковський виступить з промовою і докаже вам, що се московські хулігани хочуть московщити український народ, що се лище московські хулігани називають Українців якимись малоросами та хахлами, і порадить „чрезвичайці" розстріляти кождого, що поваживбися назвати „прекрасну українську мову" (якої він ще не знає) малоруською або хахлацькою. Зате тут в Америці, де нікого дурити не треба, бо тут є свої агенти, спеціяльно на те призначені, аби засипати українським робітникам піском очи, тут і офіціяльний орган большевицького амбасадора може виступити з „науковою" статею та доказувати, що Українців в світі нема, що є лише один великий русский народ в трох особах та трох подобіях, та що з одної особи, що повинна називатися малорусскою, німецька інтрига та пруські і польські марки хочуть зробити осібний народ. І тут може московський Новий Інтернаціонал спокійненько кормити своїх читачів такими самими статтями про Україну та Українців, як се колись поміщали редактори кацапсько-попівського „Света" та царофільська „Прикарпатска Русь".

І як хто бачив колись найбільше популярний календар в Росії, виданий видавничою спілкою Ситіна в Москві, а тепер побачить советський календар, виданий Інтернаціоналом в Ню Йорку, той великої ріжниці не найде. Місто портретів царя і цариці прийшли портрети Леніна і Троцького, місто портретів великих князів портети других комісарів. Для московського народа зміна є, московський народ мав революцію. Для українського народа зміни нема. В нього революції не було. Її здушили в імени революції московський націоналізм та московський імперіялізм.

Колись в календари Ситіна писалося під портретом царя про один великий, сто-міліоновий русский народ, що розпадається на три галузи: велику, малу та білу. Нині пишеться се саме під портретами Леніна і Троцького. Колись вщіплювали московський шовінізм до Українців московські царі, нині сей шовінізм вщіплюють московські большевики. Колись се робилося в імени царя, самодержавія і православя, нині робиться се в імени революції, диктатури пролетаріяту та інтернаціоналізму. І колись за царські знущання над українським народом писали похвальні гимни наемні пиcьмаки, і нині ріжні паничі, котрим забаглося вигідних жолобів та посад, пишуть похвальні гимни новим експльотаторам українського народа. І як колись царські наймити пера лаялися по пяному на всіх свідомих оборонців українського народа, так само нині новомодні наймити пера лаються по старомодному на всякого, хто скаже, що на українській землі має господарити той, що ту землю обрабляє, український міський та сільський робітник.

Лесь Мартович.

ЖИРАФА ТА ЛАДО.

(Подражаніє Лесінґови).

Чи через бузьки, чи через ластівки, отже таки якимось світом допиталася панна Жирафа до нашого давнього божка, Лада. Чемненько поклонилася тай розвела перед ним ось-які жалі, бажання та просьби:

— Ласкавий боже! Зглянься надо мною, бідною сиріткою! Чувала я про тебе, що ти порядкуєш любовними справами. Полагодь же й мою таку справу, нехай я хоч трохи поживу солодко на світі. А так як тепер, то радше мені з моста та в воду. Не припала я до вподоби нашим самчикам, бо занадто докладно виступили на мині прикмети мойого роду. Тепер настали инакші вимоги для краси, примінитися-ж до них мені годі. Сміються з мене мої соперниці, а ніщо так глибоко серця не крає, як переносити над собою глум від подруг. А до того я й сама допевнилася, що на теперішний час я дуже негарна. Перед ніким би я до сього не призналась, але перед божком то й можна.

— Ти лиш подивись на мої передні ноги, які вони довгі. Стою на них наче на ходильницях. Тай шию мою натяг нечистий, що сягаю головою трохи не попід небеса. А ще мені якесь лихо висадило на голові такі роги як вили. Через те я така неповоротна, що як біжу, то холітаються наче стара торба. А зад мій, Господи! Не одну я довгу нічку проплакала гірко через нього. Бо він за вузкий та за малий проти мого переду. А наші самчики, може знаєш, дивляться більше на садок, ніж на подвірря, Ходять за садком та трохи не моляться до нього, неначе до твого престола.

— Коли в тебе є який спосіб на те, то не пожалуй мені, нехай я перекинуся в найкращу самичку. Прикороти мені передні ноги. Коли-ж можеш то зрівняй їх із задними, або таки зроби їх коротшими від задних. Нехай я переможу всі мої ровесниці-подруги. Щоби я пишалася перед самчиками рівним та легким бігом або й скакала залюбки. Тай роги мені зменши, щоби ледви виднілися, або щоби їх і зовсім не було! А про садок мій не забудь, не забудь! Причини його і вздовж і впоперек!

Не надіялася Жирафа, яку втіху справить старому Ладови. На старі літа зробився він дуже бесідливий, а тут не навідувався до нього ніхто більше тисячі літ. Хоч шавкав старий беззубим ротом, то однако напустив такої бесіди, наче води на лотоки.

— Не журіть ся, панно! — глагоїв старий Жирафу. — Якось воно буде. Кілько моеї сили й мойого відома, то стану вам у пригоді. Дякувать вам, що, не забули про мене. Тільки світ пішки махати! А до мене вже не заходить ніхто навіть із поблизьких. Забули за старого. Инші тепер часи настали. Та що й нагадувати? Пропало. От цілiськими днями сиджу та гави ловлю. І пес на мене не забреше.

— А як же! Покинув мене мій нарід. Прихилився до правдивої віри. Та який був нещасливий, таким лишився й до сьогодня. Бо инші народи назвали правдивого Бога Хріста, через те, що він Месія, спаситель світа, а мій нарід назвав Його Хрестом через те, що Його замучили на хресті. Який нарід нещасливий, така й мова його, що слово: „хрістос" та нагадує йому хрест.

— Та що-ж бо я розбалакався? Я й забув, що ти не з моїх. Тобі се й байдуже, бо в тебе своя жура. А коли хочеш, то я тобі поможу, коби лиш удати. Правда, не таке воно велике діло перекинутися иншою тварею, але треба трохи потрудитися. Бо коли хочеш, аби яка частина твого тіла прибільшилася, то мусиш тою частиною надробляти. Коли-ж хочеш, аби яка частина зменшилася, то маєш її від роботи зашановувати. Послухай же, яка моя рада: коли думаєш, що в тебе садок за малий...

Але Жирафа образилася тай не дала старому договорити. Вон стала божкови навіть докоряти, що він буцім її на сміх підіймає. А такими невважливими словами ґримала на старого, що він аж розсердився.

— Мовчи навіжена! — перервав її докори старий. — Мені й на гадку не прийшло нічо погане, а вона вже... Свиня про свинство й думає. Отакий тепер нарід на світі. Є такі, що — назиривши голе тіло, заглядають лиш за сороміцькими місцями. Вона-ж і заборонюють малювати голе тіло. Так само ті, що про погане думають, то находять у кождій книжці щось погане. Книжка груба, що такому ледареви й прочитати її не під силу, ж дивись, а він її понюхає тай шукає за безбожним, за поганим, за неморальним. І найде десь у самім кутку те, що другий і не завважив би. Та ще й лає, на що пишуть такі книжки. А не запитає себе, длячого як раз він се прочитав?! Чому саме ніхто инший так не цікавиться неморальністю, як він? Сором тобі, панно Журафо!

Розрепетувався старенький божок, але зараз укусився за язик. Боявся, щоби сваркою не сполошити Жирафу. Бо ану-ж утече! Тоді говори сам до себе, немов дурноватий. Хоч мав божок у серці лють на Жирафу, отже язиком подав їй перепросини.

— Не дивуйся старому. Старий на те, аби гавкав. Бо беззубий. Тут його болить, там його пече, те він не ладен, се не може. Тай лає. Що має себе насварити за свою неміч, то він другого кормить.

Так заглагоїв божок Жирафу, що вона й собі його перепросила. За те божок дав їй зараз пораду, не забігаючи з розмовою на боки. А саме, порадив їй, щоби їздила на ровері. При сій їзді намагатиме задною половиною, тож вона гаразд розростеся. Натомість передні ноги, призначені лиш до керми, мусять покорчитися. Зменшиться також шия, бо одно, що все буде до гори стояти та голова її притолочить, а друге: треба буде її таки стягати, щоби заєдно позирати під переднє колесо, бо як ні, то перевернеться. Зараз таки божок узявся до роботи тай виконав ровер гарний та здалий на прочуд. Сильний: дубовий та залізом кований. Саме проти Жирафиної особи.

Опісля вчив божок Жирафу їхати на тім диві. Та хоч зараз із першого разу беркецнула Жирафа садком до гори, а подвірям на долину, то за те вже при наукці показалася добра признака з тої їзди. Бо зараз при першім упадку шибла Жирафа оба роги до самого чола. Се її спонукало до того, що з тим більшим завзяток приклалася до науки. І що инша не навчилась би за день, то вона вдала за годину. Тепер божок відрядив її в світ.

— Іди — каже — небого просто носа. Заки об'їдеш навкруги цілу землю, то станеш такою, якою собі бажала!

Вітром понеслася Жирафа в безвісти. А божок ловив гави далі.

Та серед тої нудьги десь так за рік побачив Ладо далеко якесь дивне звіря, що стрибало по межах мов зайчик, а в зубах несло якусь біду. Коли-ж то звіря наблизилося, то божок пізнав що воно канґуру з ровером у зубах. Та заки божок устиг розгадати, відкіля ця звірюка тут узялася, то канґуру промови вдо нього:

Чого-ж ти, лукавий боже, таким дивом дивуєшся? Що не пізнав пізнав мене? Се я Жирафа, що з твоєї причини перекинулася в канґуру. Осьглянь, яка в мене задня половина неначе в кобили, а передня завбільшки щеняти. Подивись і на мої передні ноги: вони й для заяця за малі. Зосмішив ти мене на віки!

— Як же мені не дивуватися — обізвався божок. — Адже сталося тобі так, торік забагла.

— Тим бо то, що торік, — говорила канґурова Жирафа. — Торік воно якраз було добре. А сього року вимоги для краси знов инакші. Тепер питає самчик такої жирафи, щоби виказувалася всіми прикметами свого року: чим передні ноги замашніші, чим шия довша, тим самиця принаднiша. Мене-ж лиха доля наустила зайти собі з божком-калікою: аби одно чудо зробити, на се йому треба цілий рік часу. Не берися, коли не годен. Що-ж мені тепер діяти? Адже ти якийсь божок від любовних справ. Хіба ти не знаєш, як на серці такій самиці, що вона для самців не пригожа?

Чому би Ладови се не знати? Знав він іще більше. А саме: що така зосмішена самичка та готова йому, винуватцеви, з розпуки і здоровля уймити. Та що зо знаття, коли ради не було ніякої. Ото-ж божок боявся тай мовчав. Але канґурова Жирафа на те не зважала. Вона вимагала від божка, щоби їй вернув торішню красу. Настоювала на те неподатно й упрямо та з погрозою, що коли ні, то заподіє дві смерти. Одну Ладови, а одну собі.

Зловився божок у пастку. Нема з неї иншого виходу, як тільки пообіцяти все, що вимагала канґурова Жирафа. То-ж божок пообіцяв. Але тим її не зацитькав. Вона таки вже кричала, щоби брався до діла зараз. З великого страху вдавав божок, що буцім щось робить. То нипав біля ровера, то буцім плішив, а сам роздумав, як би біди скараскатися, а сим часом вимовляла собі канґурова Жирафа, щоби се чудо перемінити стало ся зараз. Бо вона не хоче цілий рік на нього ждати.

Пообіцяв божок навіть такий поспіх.

Коли-ж не було вже крутити, то божок висадив свою гостю на ровер, але передом до задного колеса Говорив їй, що як торік заїздила свою красу, так тепер назад роз'їздить. Але гостя не хотіла вірити.

— Куди-ж я поїду? — кричала. — Адже я хвостом не виджу. Бо хоч він — завдяки твому чудови — уріс мов дишель, та ока в нім нема.

Божок трусився та лопотів борзенько, що нехай вона його слухає, то все буде гаразд. Що не видко, куди їхати, се пусте: він зараз порадить. Го, го! На що він уже ради не находив.

Ісадив гостю з ровера, посадив її на землю, а в руки дав держати ровера. Нехай же рівненько держить, найважніша річ, аби рівненько. Тай ще щось говорив божок, боцім примовляв: зострахи брав старий ворожити.

— Панно Жирафо! Чуєте, я вас називаю: панно Жирафо! бо зараз ви перекинетеся назад у справдішню жирафу — запевнював божок. — Держіть же ви сей ровер рівненько, дуже рівненько. А я скочу на часок до ліса. Лиш на одну хвилинку. Там я дістану таке зілля, що на все помічне. Лиш держіть ровер рівненько, аби не схибив ані на волос. Бо потому тяжко буде порадити. А я зараз, за часочок, за малу хвильку!

Так говорив божок тай відступався несміливо назад. Тільки як пройшов із пів тоней, то зачав бічи. Але з під ліса обернувся ще раз до Жирафи, тай кричав, щоби держала рівненько. Як уже вчинився в лісі то став добре тікати. Ляк додавав сили. Тікав через ліси, тікав через гори, через болота, через ріки та озера. Не обзирався й не спочивав. А все собі примовляв:

— Ото не мала, небога, кого найти до чудів та мене. Не знала бідна, що який нарід, такий його божо: не має щастя й за макове зерно!

ПРИГАДКА.

Слідуюча неділя є другою неділею місяця, тому з обовязку свого уряду пригадую сим всім Вп. ОО. Духовним і дуже прошу не забути відправити акафист на сироти по наших робітниках, які виховуються в Філадельфії. Вас же дорогі Браття і Сестри також в імени сиріт прошу: скиньте, що змога, бо тяжкі часи і тяжко дуже приходиться утримати сиротинець.

За жертви най Бог заплатить.

о. Чаплинський.

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО В НЮ ЙОРКУ.

Українська молодіж висших і фахових шкіл основала „Товариство Української Молодіжи в Ню Йорку".

(Допись „Свободи").

Ню Йорк, дня 8. лютого, 1921.

В неділю, дня 6. с. м., в Українськім Інформаційнім Бюрі в Ню Йорку зійшлась українська молодіж, щоби зорганізувати українських студентів в один товариський гурток. Присутні ухвалили, що організація має називатись „Товариство Української Молодіжи".

По коротких промовах товаришів: Мартинюка, Семотюка і Андрейка, в яких були висказані цили нового товариства, збори вибрали тимчасову президію, в якої склад входять: Юрій Андрейко, предсідатель; панна Ольга Кирчівна, секретарка. Припоручено тимчасовому предсідателеви назначити комітет для приготовлення конституції і статута товариства.

„Товариство Української Молодіжи" уладжує представлене і концерт дня 19. марта с. р. Весь дохід буде відісланий до Европи на поміч українським студентам на еміґрації.

До приготовлення програми і ведення цілого вечерка вибраний слідуючий комітет:

П. Мартинюк, предс.; панна С. Тимкевичівна, заст. предс.; панна Е. Базарницька, касієрка; панна М. Кирчівна, секретарка. Панна Ю. Шевчуківна, панна А. Шедлоківна і В. Семотюк, члени.

Досі належить до товариства 29 членів.

Ольга Кирчівна,
секретарка.

ЗИМОВА ХОРОБА.

Чи інфлюенца в епідемічній формі, як бувала минулими роками, ще вернеться сеї зими, невідомо. Можливість не виключена. Одначе відомо, що хто раз був хорий інфлуенцою, той на скільки літ робиться недоторкальний для її атаків. А що інфлуенца навістила вже, в 1918 і 1919 році, дуже велику частину населення, то хочби й вернулася, так не матиме вже такого пошесного характеру як мала в минулих роках і певно не буде вже така остра.

Всяка пошесть звертає на себе загальну увагу і викликає трівогу, та на жаль не звертається уваги на те, що кождий день люде вмирають від хороб, яким можна-б заздалегідь запобігти. Найменш 100.000 людий вмирає що року від таких хороб, на які є певна і безпечна рада в медицині. Цілих 15.000 смертельних случаїв дифтерії налічується що річно, хоч не лиш есть певна анті-токсима для її лічення, я й заздалегідь можна дітей защепити і захоронити від хороби.

Звиш 10.000 людей помирає що року від тифу, котрого не було-би громадські власти глядiли за добрими водопроводами та чистим молоком в місті, та якби після кождого случаю дезінфекцією добре вичистити дім і мешкане. Таким способом тиф можна-б зробити таким нешкідливим як віспу, що колись лічилася одною з найстрашнійших хороб, та тепер забирає не більш як 400 жертв річно. І тих чотириста не було-би, якби не недбайливість, так як відомо, що щеплене захороняе дитину від віспи раз на все.

ГОРОЖАНСЬКІ ПАПЕРИ

се річ, яка завдає кождому много клопотів. Одначе сі клопоти зменшать, коли кождий убігаючийся о горожанські папери вже заздалегідь підготовить себе і познакомиться з вимогами, які ставлять власти при вношенню аплікації і видачі перших і других паперів.

Дуже практичними і поучаючими про ті всі справи є нововидані публікації в англійській мові, зладжені для практичного ужитку для негорожан і тих, що мало знають англійську мову.

Сі книжочки є відповідні для приготовавчих шкіл при Горожанських Клюбах та і в хаті самому можна вивчитись все потрібне без помочи другого.

Книжочки з лекціями для убігаючихся о горожанські папери:

1) A NEW ENGLISH SYSTEM FOR NEW AMERICAN CITIZENS, перша часть ....50 цнт.
2) A NEW ENGLISH SYSTEM FOR NEW AMERICAN CITIZENS, друга часть ....75 цнт.

Книжочки для познакомлення з англійською мовою:

1) BEGINNER'S BOOK, для мущин ....60 цнт.
2) BEGINNER'S BOOK, для женщин ....60цнт.

Повисші публікації зістали видані спеціально для емігрантів, а зладив їх Ф. Г. Ля Гвардія, бувший конгресмен і президент Міської Ради міста Ню Йорку.

Сі книжочки можна набути в книгарни

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць січень 1921 р.

ПРИХІД:

Від.	Вкладки	Від.	Вкладки
1.	348.42	145.	31.24
2.	100.63	146.	68.47
3.	46.01	147.	135.02
4.	66.27	148.	10.04
5.	45.04	149.	48.16
6.	29.53	150.	9.05
7.	132.02	151.	43.52
8.	22.30	152.	19.57
9.	91.24	153.	14.87
10.	169.73	154.	45.17
11.	4.40	155.	188.44
12.	110.08	156.	25.56
13.	43.64	157.	26.08
14.	55.19	158.	12.89
15.	36.45	159.	25.42
16.	34.67	160.	82.24
17.	19.16	161.	41.99
18.	117.70	162.	34.01
19.	10.66	163.	34.40
20.	118.05	164.	41.55
21.	19.54	165.	146.14
22.	49.96	166.	16.53
23.	19.61	167.	14.48
24.	75.33	168.	103.47
25.	22.22	169.	23.47
26.	19.08	170.	159.47
27.	65.74	171.	40.87
28.	113.97	172.	42.38
29.	103.30	173.	27.96
30.	36.09	174.	49.12
31.	10.49	175.	69.46
32.	25.43	176.	22.20
33.	23.35	177.	12.70
34.	69.47	178.	16.27
35.	24.19	179.	167.60
36.	34.48	181.	62.43
37.	20.96	182.	46.10
38.	211.16	183.	34.07
39.	51.01	184.	11.50
40.	12.67	185.	27.11
41.	56.32	186.	70.87
42.	84.23	187.	33.54
43.	17.11	188.	9.84
44.	59.04	189.	11.62
45.	96.93	190.	11.45
46.	27.19	191.	38.50
47.	23.08	192.	16.93
48.	79.28	193.	117.96
49.	12.39	194.	8.68
50.	19.00	195.	32.20
51.	51.52	196.	34.33
52.	19.86	197.	27.33
53.	35.61	198.	36.07
54.	22.98	199.	16.24
55.	52.24	200.	63.76
56.	55.28	202.	19.53
57.	62.64	203.	50.26
58.	24.90	205.	16.85
60.	8.30	206.	112.32
61.	68.39	207.	31.93
62.	66.83	208.	22.70
63.	226.02	209.	125.94
64.	42.43	210.	36.87
65.	149.42	211.	57.32
66.	58.95	212.	9.32
67.	68.67	213.	166.81
68.	22.97	214.	24.80
69.	90.30	215.	38.68
70.	217.49	216.	23.21
71.	17.96	217.	172.12
72.	39.50	218.	169.60
73.	18.96	219.	28.94
74.	22.26	220.	79.56
75.	49.25	221.	210.71
76.	168.06	222.	27.40
77.	47.59	223.	107.50
78.	130.50	224.	15.05
79.	9.47	225.	20.16
80.	32.81	226.	20.34
81.	120.72	228.	34.74
82.	25.91	229.	151.52
83.	65.66	230.	106.27
84.	10.51	231.	14.53
85.	84.21	232.	9.24
86.	84.61	233.	52.73
87.	70.64	234.	126.65
88.	15.16	235.	62.22
89.	15.79	236.	22.50
90.	57.12	237.	107.10
91.	143.35	239.	146.54
92.	15.02	240.	5.77
93.	19.07	241.	46.31
94.	41.10	243.	65.12
95.	36.64	244.	23.61
96.	142.84	245.	79.99
98.	100.07	246.	20.90
99.	119.34	247.	153.31
100.	43.73	248.	54.77
101.	45.98	251.	51.71
102.	220.81	254.	103.37
103.	53.72	255.	60.69
104.	139.28	256.	14.16
105.	83.55	258.	29.73
106.	139.76	259.	107.64
107.	56.53	262.	9.39
108.	58.13	263.	18.30
109.	110.80	270.	141.40
110.	25.21	273.	33.68
111.	24.90	274.	97.22
112.	127.43	276.	224.07
113.	69.71	277.	24.17
114.	44.55	278.	41.18
115.	25.00	282.	70.15
116.	9.82	283.	73.44
117.	83.88	286.	39.45
119.	23.33	288.	69.86
120.	90.95	290.	25.84
121.	41.83	291.	24.93
122.	12.50	292.	80.10
123.	33.61	295.	102.15
124.	51.43	296.	90.81
125.	18.81	300.	251.95
127.	67.81	301.	93.35
128.	31.04	303.	13.01
129.	14.73	308.	93.15
130.	148.81	314.	9.49
131.	31.58	315.	8.06
132.	85.73	316.	119.17
133.	144.13	317.	49.23
134.	28.38	318.	31.37
135.	139.68	320.	28.60
136.	122.06	321.	61.97
137.	45.73	323.	34.51
138.	25.23	324.	55.46
140.	30.88	326.	83.98
141.	18.58	330.	90.10
142.	101.39	332.	42.48
143.	42.10	338.	207.15
144.	57.76	339.	58.63

Від.	Вкладки	Від.	Вкладки
341.	72.77	371.	48.20
342.	70.39	373.	25.28
344.	17.56	379.	103.42
347.	21.80	380.	26.09
350.	57.76	381.	14.02
351.	33.62	384.	107.59
354.	33.75	385.	54.34
355.	34.14	388.	80.22
357.	22.47	391.	25.02
363.	50.76	392.	7.95
364.	66.73	393.	31.34
365.	50.63	396.	63.47
367.	47.86	400.	35.29
369.	79.01	401.	20.38
370.	95.95	402.	12.49

Процент від морґечів	75.00
Процент від бондів	720.00
Процент з банків	1.995.60
Сирітські части по бл. п.:	
Антін Вербович, в. 105	450.00
Звернена степендія Павла Гаврилів	200.00
Разом	22.046.62

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

М. Ґлутковський, в. 117	500.00
Антін Вербович, в. 105	627.36
Вас. Рудавський, в. 63	974.00
Н. Статковський, в. 175	500.00
Іван Литвин, в. 120	500.00

Запомоги з фонду убогих:

Григорій Лесяк, в. 1	100.00
Василь Тузінський, в. 34	100.00
Дмитро Орешко, в. 79	50.00
Стефан Олексин, в. 170	100.00
Йосиф Короташ, в. 162	50.00
Андрій Кобрин, в. 229	100.00
Гр. Капустинський, в. 65	100.00
Іван Драбик, в. 273	100.00
Юрій Манків, в. 149	100.00
Іван Гречила, в. 200	100.00
Йосиф Афтанас, в. 235	100.00
Юрій Кипчар, в. 16	100.00
Іван Пастушок, в. 104	100.00
Запомога для рідного краю згідно з ухвалою 15-тої конвенції	5.000.00

Виплати з фонду сирітського:

Юрій Вітковський, в. 48	325.00
Мартин Хорощак, в. 295	200.00
Максим Вітик, в. 296	312.00

Розходи адміністраційні:

Видатки, дієта і подорож річного засідання Екзекутиви і Редакційного Комітету	422.83
Платня гол. уряду	445.00
Помічні сили при реформі	260.00
Канцелярійні видатки	105.58
Акціонер за оцінку грамот	300.00
Асекурація меблів	123.20
Правні кошта	250.00
„Свобода" за орган	1.246.08
„Свобода", позичка	3.000.00
Інвестоване гроший в бондах згідно з ухвалою річного засідання	100.363.25
Разом	116.654.30

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. грудня 1920 р.	260.700.98
Прихід за місяць січень 1921 р.	22.046.62
Разом	282.747.60
Розхід за січень	116.654.30
Готівка з кінцем міс. січня 1921 остає	166.093.30

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	166.093.30
Морґечі	45.470.00
Бонди	336.812.50
Реальність	19.500.00
Друкарня	26.000.00
Разом	593.875.80

Стан довжний:

Фонд посмертний	314.202.27
„ резервовий	145.704.26
„ адміністрац.	25.398.74
„ убогих	4.782.53
„ народний	1.474.47
„ конвенційний	2.393.48
„ сирітський	99.920.05
Разом	593.875.80

С. Ядловський, гол. предс.;
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Товариство „Українська Січ", від. 170, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінг відбудеться в суботу дня 12, лютого с. р. в галі церковній при Сусекс і Грін улицях, точно о годині 7.30 вечером. Кождий член мусить явитись, бо є богато важних справ до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі зістануть суспендовані. — І. Сосульський, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Мітінг братства св. Володимира, від. 65, відбудеться в неділю. Просится всіх членів ставитись на мітінг, бо будуть важні справи до порішення. — Д. С.

КЛИВЛЕНД, О. Братство св. Василія, від. 364, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю 20. лютого с. р., зараз по Службі Божій в галі церковній. Проситься усіх членів, щоби явились на тім мітінгу, і щоби кождий вирівнав свої складки. Будеться приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза за 50 цнт. Просимо всіх прибути як один, бо є дуже важна справа до полагодження. — Н. Бусько, предс.; І. Шарко, секр.

ЕТНА, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 89, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться в неділю, дня 13. лютого 1921, під ч. 134 Ботлер стріт. Проситься всіх членів згаданого відділу, щоби явились на сей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Повідомляю всіх членів згаданого відділу, що секретар сего відділу відїздить на свій сталий плейз до Нютон Фолз, Огайо, тож буде вибір нового секретаря. Повідомляється всіх Українців і Українок з Етни і околиці, що згаданий відділ буде приймати нових членів за пів вступного до братства, а за 50 цнт. до У. Н. Союза. Тож не повинно бути ані одного Українця або Українки, щоби не належали до сеї славної організації. — Г. Ромасік, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 232, повідомляє всіх своїх членів, що мітінг відбудеться дня 13. лютого о годині 5. пополудни в галі церковній при 63 Джексон ул. Проситься також і тих, що схотять стати членами У. Н. С. і нашого товариства, нехай скористають з нагоди, бо приймається в послідне за 50 цнт. вступного до У. Н. Союза. Таксамо проситься, щоб кождий член приєднав бодай по одному членови новому. Час вже послідний зрозуміти, що одинцем пропадемо, а злукою дібємось красшої долі так для себе і рідні, як і безталанної Неньки України. — М. Припхан.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Оголошення женитьби не приймається. — За оголошення пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщенне, за більше разів даєсь відповідний опуст. Дворазове оголошенне з 5 стрічок $1.00. — Оголошення продажи фарм приймається лише такі, коли в них є подана сама річ яка є на продаж, інвентар, записи, положенне і ціна. Рішучо не приймаєсь оголошень з всякими дивовижними описами, висловлюванне надмірної прихильности для костумера і напади на других продавців.

В справі поміщуваних оголошень на адресу „Свободи", не належить запитуватися адміністрацію а писати прямо на таку адресу, яка є подана в часописи. Адміністрація не має обовязку відкривати імен сторін, даючих анонімну адресу.

ГР.-КАТОЛИЦЬКА Українська Парохія в Hazleton, Pa потребує дякоучителя. Конечні вимоги: провадити хор, вечірну школу і представлення. Платня після угоди і доходи. Посаду може обняти від 1го марця с. р. Зголошуватись особисто або листовно до: **W. J. LUGOWY, 404 So. Prospect St., Hazleton, Pa.** 34-35

ПОТРЕБА АГЕНТІВ до розпродування загально розголошеного „BOB" солоджених напитків. Великий заробок. Голоситься або пишіть: **GLENWOOD PHARMACY, Frank Meszaros, 5451 (E.) Second Avenue, Pittsburgh, Pa.** 33псп

Михайло Васильків, син Михайла, зі Старого Косова, повіт Косів, пошукує свого батька тут в Америці, котрий має перебувати в Вірджінії. Проситься його знакомих, щоби повідомили його батька Мих. Василькова, котрий не є письменний та здається не читає часописий. Його син Михайло просить о поміч, бо находиться в прикрім положенню. Адреса сина: **Michailo Wasylkiw, Ukrainskij Tabor, Barak 55, Zap. 2 sotnia, Liberec, Cecho-Slovakia.** 34

Пошукую свою маму **ТЕКЛЮ КІТ**, і сестру і трох братів, Івана Стефана, Пилипа Кіт. Мають перебувати в Бразилії, в провінції Паранагва, Кольонія Муима. Хтоби о них чув або вони самі, прошу зголоситися до: TROFYM STOKK, 185 State St., Auburn, N. Y., U. S. of A. 33-34

КОЖДИЙ МОЖЕ ДІСТАТИ РОБОТУ в короткім часі, а головно Українці, котрі остають без роботи. Порозумійтеся листовно і пришліть почтову марку на відповідь. **A. W. JOHNSON, 507 Bedford Rd., Pleasantville, N. Y.** 33-34

НА ПРОДАЖ ФАРМИ БІЛЬШІ І МЕНШІ, дуже добра земля; родиться всьо дуже добре, головно виноград. Догідні услівя. Хто бажає купити собі фарму, хай зголоситься до нас листовно або особисто, а непожалує. Адресувати прошу до: 33-36

W. M. ZAK і KURACH,
Real Estate Dealers,
109 Roberts Road, Dunkirk, N. Y.

НА ПРОДАЖ: фарма 58 акрів, в тім 40 акрів орної землі а 6 грубого ліса, 12 пасовиска, добрі будинки, земля першої кляси; дім о 7 кімнатах, велика пивниця, велика стайня і друга менша на коні; курник і великий шпихлір; гарний сад — груші, сливи, яблоні, пічеси, виноград; 3 акри жита, 2 пшениці, 10 акрів конюшини, пара молодих коний, 6 тільних коров; всі машини майже нові; 40 курий і т. и. Продам все за $3.500, а саму фарму без машин і худоби за $2.100. По дальші інформації прошу голоситись до властителя тої фарми: 33-35

JACK WOLOSZANSKI,
R. F. D. 2, Cambridge Springs, Pa.

ДЯКОУЧИТЕЛЬ іспитований, з гарним голосом, маючий довголітну практику, глядає посади. Ласкаві зголошення прошу слати до: А. В., c/o "Svoboda", 83 Grand Street, Jersey City, N. J. 33-35

ХТО ПРИШЛЕ 20 докладних адресів своїх товаришів або знайомих, той одержить Календар Укр. Мистецької Накладні з Відня, або серію карток з боїв Укр. Січових Стрільців. Проситься слати до: 34-51

STEPHEN DEMBITSKY,
All Slav Agency,
204 West 27th St., New York City.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

НОВІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ

цнт.
Нещасне кохане, драма в 5. діях....40
Живий Мертвець, жарт на 1. дію....25
Халепа, жарт на 1. дію............20
Циганка Аза, драма в 5. діях......50
Як вони женихалися, жарт на 1. дію 25
Єврейський Розвод, драма в 5. діях 35
Грійка Гільтаїв, комедія в 5. діях..35
Ніч під Івана Купала, драма в 5. д..50
За волю і правду, песа з сучасного життя, 5 дій 40
Страйкер, образ з робітничого життя на 1. дію..................10
Дівочі Мрії, траґі-комедія в 6. відслонах 50

Друкується: Маруся Богуславка.
Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
IM. T. SHEWCHENKA,
168 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y. 29-38